

14.12.2009

HØRINGSUDTALELSE

Den Fælles Fiskeripolitik – Fiskeridelen

Baggrund.

LAG Udvikling Nordvestsjælland er én af de 61 lokale aktionsgrupper, der står for den lokale forvaltning af akse 4 i EU Landdistriktsprogrammet og Fiskeriudviklingsprogrammet i Danmark.

Inden for Fiskeriudviklingsprogrammet er der 5 lokale aktionsgrupper under fiskeriprogrammet, og 11 lokale aktionsgrupper, som både arbejder med udvikling af landdistrikter og fiskeriområder.

LAG Udvikling Nordvestsjælland blev godkendt som lokal aktionsgruppe under landdistriktsprogrammet i 2007 og som lokal aktionsgruppe under fiskeriudviklingsprogrammet i 2008.

LAG Udvikling Nordvestsjællands geografiske område er kommunerne Odsherred, Kalundborg, Holbæk og Sorø i den nordvestlige del af Sjælland. Det geografiske område er knapt 2.000 kvadratkilometer med en samlet kystlængde på knapt 300 kilometer langs med Storebælt, Kattegat og Isefjord i midten af Danmark. Den samlede befolkning i området er ca. 180.000.

LAG Udvikling Nordvestsjælland har besluttet, at de lokale fiskeriområder skal opretholdes med aktive havne, der er hjemsted for en udvikling, der styrker sammenhængskraften. Der skal også skabes nye jobmuligheder gennem produktudvikling og salg af fersk fisk til områdets restauranter, gæster og fastboende. Det vil ske i sammenhæng med den øvrige udvikling i fiskeriområderne.

Der henvises i øvrigt til LAG Udvikling Nordvestsjællands tidligere indsats under LEADER programmet i det medsendte engelsksprogede informationsmateriale og den nuværende indsats under Landdistriktsprogrammet og Fiskeriudviklingsprogrammet i den medsendte, godkendte dansksprogede strategiplan for den nuværende programperiode.

Fiskeriet i Nordvestsjælland er hårdt ramt af begrænsningerne i torskefiskeriet, da torsk traditionelt har været den mest økonomisk betydningsfulde art. Ikke mindst den stadige reduktion af kvoterne har været medvirkende til, at beskæftigelsen i fiskeriområderne er gået stærkt tilbage.

Revisionen af den fælles fiskeripolitik.

EU-kommissær for maritime anliggender og fiskeri, Joe Borg, har gennem udgivelsen af Green Paper: "Reform of the Common Fisheries Policy (CFP)" inviteret personer og organisationer inden for EU til at komme med forslag til reform af Den Fælles Fiskeripolitik. Udvikling NV-Sjælland har udarbejdet en rapport som høringsvar, og dette er et resume af denne rapport.

LAG Udvikling Nordvestsjælland har med henblik på den kommende revision af den fælles fiskeripolitik gennemført en evaluering af den hidtidige fiskeripolitik, hvor hoveddokumentet er Rådets Forordning (EF) nr. 2371/2002 af 20. december 2002 "Om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne som led i den fælles fiskeripolitik", der er den forordning, der giver de overordnede rammer for Den Fælles Fiskeripolitik.

Det formelle grundlag for indsatserne.

LAG-NV betragter fiskeridelen som den afgørende del af EU fiskeripolitik, hvorfor LAG-NV har valgt specielt at evaluere denne del af CFP. ICES – International Council for the Exploration of the Sea (Det Internationale Havundersøgelsesråd) har i perioden været EU's rådgiver inden for fiskeriet.

Den Fælles Fiskeripolitik's betydning for fiskerisektoren.

Den Fælles Fiskeripolitik af 2002 omfatter regler og mekanismer med henblik på bevarelse, forvaltning og udnyttelse af fiskeressourcerne. Begrænsning af den miljømæssige påvirkning af fiskeriet, regler for adgang til fangstområder og ressourcer, strukturpolitik og styring af fiskeflådens kapacitet, ordning af markederne, kontrol og håndhævelse, akvakultur, fælles organisering af markedet og internationale relationer.

Målet med CFP er, at udnyttelsen af levende akvatiske ressourcer skaber bæredygtige økonomiske, miljømæssige og sociale betingelser.

En anden del af denne fiskeripolitik har været nedsættelsen af en Videnskabelig, teknisk økonomisk (STECF) komité, som skal udarbejde årlige rapporter om ressourcer for fiskeriet. Denne komité består af videnskabelige medarbejdere fra ca. 16 forskellige forskningsinstitutter i Europa.

I 2005 kom ca. ¾ af EU's samlede fangster fra det Nordøstlige Atlanterhav, hvor det specielt er Nordsøen, der er et meget vigtigt fangstområde. De samlede danske fangster i perioden 1995 til 2008 er faldet fra ca. 2 mio. tons til ca. 700.000 tons. Værdien af de danske fangster stiger i perioden fra 1993 frem til 2002, hvor den når 3,5 mia. kr. Herefter sker der et brat fald og i 2008 er værdien faldet med 1 mia. kr. til ca. 2,5 mia. kr.

Torsk har været den absolutte vigtigste enkelte art i det danske fiskeri i Nordsøen, men fra 1999 og til i dag, et fald fra ca. 925 mio. kr. til 388 mio. kr., en reduktion til ca. 40 % af værdien i 1999. Samtidig er beskæftigelsen i det primære fiskerierhverv faldet med ca. 1.700 personer og det samme er tilfældet i følgeindustrierne er ca. 2.500 personer gået ud af erhvervet.

EU Kommissionen betragter torsken som en nøgleart i Nordsøen, og på baggrund af det faldende fiskeri har den udarbejdet flere genopretningsplaner for torskebestanden i Nordsøen. Alle planerne er udarbejdet efter rådgivning fra ICES og STECF.

Siden 1987 og frem til 2009 har ICES kun anbefalet reduktion i torskefiskeriet. Dette er reelt en umulig rådgivning til EU Kommissionen. Skulle man stoppe fiskeriet efter torsk i Nordsøen, ville det i realiteten betyde et stop for alle vigtige konsum arter. Dette ville være en total katastrofe for europæiske fiskere, fiskeindustrien samt for de europæiske forbrugere.

Derfor har EU kommissionen meddelt fiskerettigheder, der gav mulighed for et begrænset torskefiskeri. Men dette forhold har haft alvorlige konsekvenser for fiskebestandene, idet store mængder af god spisefisk især torsk smides tilbage i havet fordi den enkelte fisker ikke må tage dem med iland. ICES angiver at udsmitet af torsk i 2008 anslog 21.800 tons fisk.

Dette forhold og de talrige genopbygningsplaner har medført, at der er indført et totalt uoverskueligt sæt af regler mm. i forsøg på at styre fiskeriet. For den enkelte fisker er det ved at være så uoverskueligt, at mange faktisk har opgivet fiskeriet. Den danske Reguleringsbekendtgørelse er på over 100 sider.

Udover disse forhold, er der brugt meget store summer i støtte til ophugning af fiskefartøjer, i Danmark fra 1987 til 2008, 1,5 mia. kr. og udover dette er der anvendt mange mio. kr. til afhjælpning af de gener som den CFP har medført.

Den fælles Fiskeripolitik's betydning for forbrugerne.

Inden for de sidste 10-år har fisk vundet stor anerkendelse som en vigtigt og meget sundt fødevarer. I Europa har hvidfisk, torsk, kuller, sej, kulmule og hvilling traditionelt været de mest efterspurgte fiskearter. Men på grund af en stadig faldende torskbestand, har det ikke været muligt for EU fiskere, at opfylde denne efterspørgsel, heller ikke af de andre arter, der eller har været gode bestande af.

Men samtidig, er der store mængder af sild og brisling i Nordsøen, der kunne anvendes til konsum. Men de europæiske forbrugere efterspørger kun en meget lille del af den. På den måde er der en meget stor bestand sild (>2 mio. tons) og brisling der ikke udnyttes.

I kontrast til dette må Europas befolkning i stigende grad måtte dække deres forbrug af fisk, med fisk og skaldyr, der importeres fra andre lande, såsom opdrættede laks fra Norge og Chile, fisk og skaldyr fra SØ-Asien.

Økonomisk set har denne udvikling betydet en alvorlig belastning af EU's handelsbalance med en stærk stigning i importen af fiskeriprodukter. EU's fiskeripolitik har også på dette område været fejlet.

Den Fælles Fiskeripolitik's betydning for akvakultur.

Mangel på torsk og andre hvidfisk har medført, at udviklingen i akvakultur er gået meget stærkt. EU kommissionen har da også arbejdet med strukturmidlerne på at fremme akvakultur. Udviklingen i opdræt af fisk og skaldyr inden for EU er i perioden 1998 til 2008 er gået meget hurtigt, men syntes nu at stagnere.

Specielt opdrættet af arter af rovfisk som laks, ørred, havbars og havbras er gået hurtigt, hvilket har skabt et stor efterspørgsel på fiskemel og fiskeolie til foderfremstilling. Samtidig er opdræt af ål, malder, rejer mm i SØ-Asien nærmest eksploderet og dette har skabt øget efterspørgsel på fiskemel og olie.

Det burde derfor være naturligt, at de europæiske fiskere deltog i produktionen af fisk til foderformål. Da der tilsyneladende ikke er brug for de pelagiske arter fra Nordsøen til menneske føde, måtte det være naturligt, at disse arter (sild og brisling) til produktion af fiskemel og olie til brug som foder i akvakultursektoren.

Den biologiske rådgivning.

I perioden 2002 til 2009 har ICES været rådgiver for Kommissionen. ICES har fastsat nogle to mål for fiskebestands størrelse. Gydebestanden B_{lim} (spawning stock biomass) og totale bestand B_{pa} (Total Stock Biomass). B_{lim} er den mindste gydebestand, som ICES mener, kan give en god rekruttering. B_{pa} er den mindste totalbestand af torsk som kan give et varig og bæredygtigt fiskeri. P_a står for precautionary limit. B_{lim} og B_{pa} er de to størrelser som ICES mener, er forsigtighedsreferencepunkter. For torsk i Nordsøen er B_{lim} sat til 70.000 tons og B_{pa} er sat til 150.000 tons.

ICES angiver, at disse referencepunkter er fastsat ud fra historiske betragtninger, ikke ud fra videnskabelig dokumentation. ICES begrundelse for at fastlægge B_{lim} er, at ICES hævder, at der en fast sammenhæng mellem gydebestands størrelser og mængden af rekrutter, der kommer ud af den bestands gydning. Det vil sige, at disse grænser er bestemt efter skøn og tro. Det virker meget overraskende, at ICES som hævder at være en sammenslutning af videnskabelige forskere, kan basere deres rådgivning på tro og skøn.

Ved sammenstilling af den del af ICES's talmateriale fra i perioden 1970 og frem til 2008, der ligger til grund for hypotesen om sammenhæng mellem gydebestand og antal rekrutter kan det påvises, at der ikke er en klar sammenhæng mellem disse.

Herved syntes der, at være draget alvorlig tvivl om ICES's teori om denne relation. Dette er meget alvorligt, da denne relation er hovedargumentet for hele ICES rådgivning om fiskeriet efter torsk i Nordsøen. Og samtidig er den det forhold EU Kommissionen har lagt for sine genopretningsplaner, selv i den sidste plan fra 2008, der tilsyneladende er udarbejdet af STECF.

Anden biologisk forskning.

Fiskeriet i Nordsøen har gennem tiden fra 1960'erne og frem til i dag udvist store udsving i fiskebestandene. Først i 1960'erne var der store mængder af sild og ingen torsk. I perioden 1980 er sildebestanden fisket helt ned og på det tidspunkt var der en stor bestand af torsk. En række fiskeribiologer har forsket i dette fænomen, og man er kommet til det resultat, at fiskebestandene må påvirke hinanden. Det er vist, at sild, brisling, tobis, makrel og grå knurhane æder æg og yngel af torsk, og i en sådan grad, at det kan påvirke rekrutteringen. De pelagiske bestanden æder ikke kun æg og yngel af torsk, men de er også fødekongurrenter til torskeyngel, da de æder samme slagt dyre plankton som torskeyngel æder. Derfor forslå de, at der er behov for at fjerne en del af de uønskede bestande for at fremme rekruttering til torskebestanden.

Ved at sammenstille udviklingen i den samlede bestand af sild, makrel og tobis i Nordsøen med mængden af rekrutter torskebestanden har produceret, ses det at fra 1963 og frem til omkring 1980 varierer rekrutteringen meget og det samme gør mængden af sild. Men fra 1980 øges bestanden af pelagiske kraftigt, og nu er der meget langt mellem gode årgange af torskerekrutter. I 2009 findes den største mængde pelagiske fisk i Nordsøen som ICES nogen sinde har registreret. Samlet set er det vurderet, at der er en bestand af 6-8 mio. tons af pelagiske arter i Nordsøen. Samtidig med dette er bestanden af atlanto-skandisk sild, der forekommer i den nordligste Nordsø, den rekord stor. (ca. 25 mio. tons).

Der syntes, at være korrelation mellem at en stor bestand af pelagiske arter giver ringe rekruttering af torskeyngel. Altså, at de pelagiske arter har stor negativ påvirkning i rekruttering af torskeyngel. Dette er helt i overensstemmelse med hvad de ovenfor nævnte biologer siger.

Dette forhold tager ICES ikke hensyn til i deres rådgivning, idet at ICES overhovedet ikke tager hensyn til fiskearternes påvirkning af hinanden.

Konklusion på vurderingen af EU's Den Fælles Fiskeripolitik (CFP).

Den fiskeripolitik, der har været gældende fra 2002 til 2009 med adskillige planer for genopbygning af torskebestanden i Nordsøen, har stort set været uden effekt og helt forfejlet. Den har været ude af stand til at genopbygge torskebestanden i Nordsøen. Fiskeripolitikken har resulteret i en voldsom tilbagegang i fiskeriet i Nordsøen, resulteret i stærk tilbagegang i beskæftigelse både i det primære fiskeri og i følgesektoren på land.

For de europæiske forbrugere har CFP været en katastrofe for forsyningen med sunde og vigtige fødevarer. Den har medført en stærk stigning i importen af fisk, der belaster EU' økonomi.

Og hele problemet kan igen føres tilbage til formålet med fiskeripolitikken, der er at beskytte bestandene. Dette formål har rådgiverne i ICES tolket således, at man skal opretholde den størst mulige bestand af alle arter, uden at tage hensyn til at fisk æder fisk.

ICES's rådgivning har udelukket beskæftiget sig med fiskeriets betydning for torskebestanden. ICES har arbejdet med en hypotese om, at der er sammenhæng mellem gydebestanden og mængden af 1 års torsk som gydningen giver, og dette syntes ikke at være hele forklaringen.

En helt anden afledt effekt af ICES talrige pressemeddelelser om, at torsken er udrydningstruet har medført, at grønne organisationer som Greenpeace og World Wildlife har gennemført informationskampagner for at få Europas forbrugere til ikke at spise torsk og andre hvidfisk. Dette har medført en Europas forbrugere er blevet stærkt opskræmt over dette, selvom det er en faktisk forkert information.

ICES har kun rådgivet om at stoppe fiskeriet af torsk, hvilket har medført et stort udsnid af god spisefisk. ICES's rådgivning har været baseret på statistiske beregninger, og meget lidt biologisk forskning og det forhold at fiske æder fisk. Det må derfor konkluderes, at ICES rådgivning har været stærkt forfæjlet. Når EU Kommissionen udelukkende følger den fejlagtige rådgivning som ICES har givet skal EU's fiskeripolitik og så gå galt.

EU Kommissionen har ikke været i stand til at vurdere kvaliteten af ICES rådgivning. STECF (Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries) skulle være Kommissionens uvildige rådgiver, men rådgivningen er den samme som ICES. Dette er dog ikke overraskende da medlemmerne fra STECF stort set kommer fra samme organisationer som ICES.

Hovedproblemet i CFP er mangel på de ønskede fisk (hvidfisk). Såfremt der var rigelige ressourcer til stede ville der ikke være behov for en lang række af tiltag der er iværksat for at regulere fiskeriet. Derfor må formålet med CFP være at skaffe flere fisk af dem som både forbrugere og fiskere gerne vil have, altså flere torsk, kulmule, kuller mm.

Sammenligner man EU's landbrugspolitik med fiskeripolitikken, ses det at EU's landbrugspolitik sigter den mod:

- at forøge landbrugets produktivitet
- at sikre landbrugsbefolkningen en rimelig levestandard
- at stabilisere markederne
- at sikre forsyningerne
- at sikre forbrugerne rimelige priser på landbrugsvarer.

Ud fra disse overskrifter ser man, at landbrugspolitikken sætter mennesket i centrum.

Denne målsætning er meget forskellig fra EU's fiskeripolitik. Her tager man udgangspunkt i at politikken skal sikre udnyttelse af levende akvatiske ressourcer, der kan give økonomisk, miljømæssige og sociale bæredygtige betingelser. Her er mennesket ikke i centrum.

I den fremtidige forvaltning af fiskeriressourcerne i EU's fiskerifarvande skal dette sker ved, at drive et selektivt fiskeri, således at uønskede arter reduceres for at fremme ønskede arter. På den måde kan havet "dyrkes" på samme måde som landmænd dyrker deres marker. Herved vil man opnå at få det maksimale bæredygtige udbytte (MSY) af de fiskebestande som EU's forbrugere ønsker, og samtidig sikre, at de mindre ønskede bestande holdes på et niveau, så de ikke hindre den maksimale vækst af de ønskede arter, men samtidig ikke trues med udryddelse, hvorved biodiversiteten opretholdes i Nordsøen.

Samtidig bør der arbejdes på, at fiskeriet anvender så naturskånsomme fiskeredskaber som muligt, hvorved den negative indflydelse af slæbende redskaber reduceres, og problemer med bifangst af fugle og dyr i andre redskaber reduceres.

Et væsentligt problem med CFP har været fastsættelse af kvoter for et år af gangen. Dette vanskeliggør det for fiskere at drive et rentabelt fiskeri og at investere i nye redskaber.

Den CFP system med kvoter har betydet et voldsomt udsnid af gode spisefisk. For at ændre på dette forhold skal det foreslås, at der indføres systemer med havdage hvor hele fangsten kan og skal bringes iland, hvorved discarden kan reduceres. Dette vil også betyde, at fiskeriet kan blive mere effektivt hvorved forbruget af brændstof reduceres, og fiskeriet bliver mere klimavenligt.

Forslag til ny fiskeripolitik.

Formålet med EU's fiskeripolitik vil være:

- at sikre EU's forbrugere størst mulige mængder af de fiskearter som forbrugerne ønsker,
- at sikre, at de arter som forbrugerne ønsker, er af god kvalitet, sikre og sunde at spise,
- at sikre fiskerisektoren størst mulig stabilitet i forsyningen af de fisk som markedet ønsker,
- at sikre de størst mulige produktion fra havene (MSY) af de arter som forbrugerne ønsker,
- at fiskeriet udøves på en måde så det tager størst mulig hensyn til det omgivne miljø,
- at fiskeriet udøves på en måde, at man høster på alle arter så der opnås en balance mellem arterne og bæredygtige bestande af de forskellige fiskearter i havene,
- at fiskeriet udøves på en måde at den naturlige biodiversitet opretholdes

Disse mål skal opnås ved at EU's fiskeripolitik tager udgangspunkt i forbrugernes ønsker til hvilke fiskearter man ønsker. På baggrund af havenes produktionspotentiale i form af primærproduktion af planteplankton, der giver grundlag for den samlede fiskeproduktion i havet, skal fiskeriet tilrettelægges således, at man opnår det maximale udbytte af de ønskede arter. Fiskeriet skal styres ud fra den biologiske viden om samspillet mellem arterne, for at fremme bestanden af de ønskede arter og fjerne overskud af uønskede arter. Det vil sige, at rådgivningen skal være en multiarts rådgivning.

Fiskearter, der ikke umiddelbart er marked for til spisebrug, skal anvendes til produktion af dyrefoder, primært akvakultur. Herved omsættes disse arter til højværdi fiskearter.

For at sikre, at EU Kommission har den fornødne faglige kompetence til at vurdere den biologiske rådgivning foreslås det, at nedlægge STECF og erstatte den med en fast stab af specialister ansat af Kommissionen.

Disse specialister skal udarbejde kommissorier for, hvilke emner man ønsker belyst af den biologiske rådgivning. Den biologiske rådgivning bør indhentes fra forskellig side, ikke kun fra ICES, men også i højere grad fra f.eks. North East Atlantic Fisheries Commission, eller eventuelt direkte fra nationale fiskeriforskningsinstitutter.

Godkendt på bestyrelsesmøde den 16. december 2009.

På LAG Udvikling Nordvestsjælland's vegne

Henning Foug
Bestyrelsesformand

